

HET LANGE ANTWOORD

Anna Hogeland

Het lange antwoord

Uit het Engels vertaald door Lette Vos

DE GEUS

De vertaalster ontving voor deze vertaling een projectsubsidie van het Nederlands Letterenfonds

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

Oorspronkelijke titel *The Long Answer*, verschenen bij Riverhead Books

Oorspronkelijke tekst © Anna Hogeland, 2022

Nederlandse vertaling © Lette Vos en De Geus bv, Amsterdam 2023

Omslagontwerp Paul Pollmann naar een ontwerp van Lauren Peters-Collaer

Omslagillustratie © Lauren Peters-Collaer

Typografie binnenwerk Perfect Service, Reeuwijk

ISBN 978 90 445 4709 2

NUR 302

Voor mijn familie

Inhoud

Elizabeth 9

Corrie 95

Geen blauw 169

Anna & Ruth 181

Marisol 231

De zomer 309

Dankwoord 333

Elizabeth

Mijn oudere zus Margot belde en zei: 'Je hoeft niet te reageren, maar ik wilde even laten weten dat ik een miskraam heb gehad. Het was nog vroeg, hoor,' voegde ze er snel aan toe. 'Het gaat nu wel weer prima.'

Ik was eerder verbaasd dan verdrietig; ze had helemaal niet verteld dat ze zwanger was of dat ze het weer aan het proberen waren.

'Het ergste is achter de rug,' zei ze. 'Gelukkig gebeurde het nu en niet later pas. Ik wist nog maar een week dat ik zwanger was. Voor een miskraam viel het eigenlijk best mee.' Toen Nick en zij het voor het eerst gingen proberen was ze heel snel zwanger geweest van hun zoontje Alex, die inmiddels iets meer dan een jaar was, en er was geen reden om aan te nemen dat het een volgende keer minder voorspoedig zou gaan. De kans dat ze hierna opnieuw een miskraam zou krijgen was klein – al was die nu wel groter dan eerst – en ze wist dat ze vruchtbaar en fysiek in staat was tot een voldragen zwangerschap. Ze hoefden maar één menstruatiecycclus te wachten voor ze het opnieuw konden proberen.

We hoefden er verder geen woorden aan vuil te maken, zei ze, ze wilde gewoon liever dat ik het van haar hoorde dan van onze moeder. En ze wilde dat ik me vrij bleef voelen om tegenover haar over mijn zwangerschap te praten – toen ze belde zat ik op negen weken. Ze had gearzeld of ze me dit überhaupt wel moest vertellen uit angst dat ik haar er dan niet meer bij

zou durven betrekken, en dat wilde ze juist voorkomen.

‘Ik ben alleen maar blij voor jou,’ zei ze. ‘Echt waar. Ik hoop dat je dat weet. Hoe gaat het trouwens met je? Alweer wat beter?’

Daarna wist ik niet zo goed of ik haar nog eens moest bellen, of ze het nog verder over haar miskraam wilde hebben, ook al beweerde ze van niet. Eigenlijk was ik verbaasd dat ze het me überhaupt had verteld. We waren nooit het type zussen geweest dat hun diepste geheimen met elkaar deelt en aangezien ik altijd het gevoel had dat die dynamiek bewuster van haar kwam dan van mij deed ik mijn best om dat te respecteren.

In de daaropvolgende dagen appte ik haar een paar keer om te vragen hoe het ging en of ik nog iets voor haar kon doen, en Isaac en ik deden haar een dinerbon van vijftig dollar cadeau voor een pizzeria bij haar in de buurt. Haar antwoorden waren kort: *prima hoor dank je of lief van je maar het gaat prima*. Algauw reageerde ze alleen nog met emoji's van een bosje bloemen of een geel hartje. Toen ik op mijn laatste appje, *ik wilde even laten weten dat ik aan je denk*, helemaal geen reactie kreeg, besloot ik het initiatief voor verder contact bij haar te laten – wanneer dat zou komen, geen idee.

Drie weken later belde ze weer. Ik was op weg van de bibliotheek naar huis toen ik haar naam op mijn telefoon zag verschijnen. Even hoopte ik vurig dat ze belde om te vertellen dat ze zwanger was, tot ik bedacht dat dat nog een beetje vroeg zou zijn, dus beter van niet. Maar nee, ze wilde het met me hebben over gedoe met haar vriendin Elizabeth; wat ze me vertelde hield me vervolgens nog dagen bezig.

‘Het klinkt alsof je buiten adem bent,’ zei ze. ‘Gaat het wel?’

‘Ik ben tegenwoordig permanent buiten adem,’ zei ik, en ik ging wat langzamer lopen. ‘Ik kom ineens overal heuveltjes tegen.’

‘Wacht maar tot-ie tegen je longen begint te drukken. En op je blaas.’

Ze was onderweg naar de crèche om Alex op te halen en wilde me graag spreken nu ze even een momentje rust had. We zeiden over en weer dat het goed ging. Ik kwam niet veel aan schrijven toe, omdat ik me door de vermoeidheid en duizeligheid matig kon concentreren, maar lesgeven was nog te doen. Margot kwam net uit een dienstblok met veel lange nachten, dus de komende paar dagen had ze een wat rustiger schema. Met de mannen ging het ook goed, met Alex ging het goed – hij kon al staan, maar liep nog niet – en hij was momenteel geobsedeerd door bananen en ritsen. Het was koud en het regende in Anchorage, waar zij woonde, en waar ik woonde, in Irvine, Californië, was het zonnig en warm.

Er viel een korte stilte. Haar richtingaanwijzer tikte en sloeg even later af.

‘Sorry,’ zei ze, al wist ik niet precies waarvoor.

‘Gaat het?’

‘Jawel, maar... het is niks ernstigs, hoor, helemaal niet. Ik wil je er niet mee lastigvallen, maar ik weet niet met wie ik er anders over moet praten. Het gaat over Elizabeth, een vriendin van me. Weet je nog wie dat is?’

Ik had Elizabeth maar één keer ontmoet, vorige zomer op een barbecue bij Margot thuis, toen Isaac en ik op huwelijksreis waren. Toen Margot via onze moeder hoorde dat Isaac en ik overwogen om naar Alaska te gaan, stond ze erop dat we ook een paar dagen bij hen kwamen logeren. Ze hadden een logeerkamer in de kelder met een eigen badkamer. Ik was verrast dat ze ons uitnodigde en wist niet zo goed hoe ik dat moest plaatsen; de paar jaar daarvoor hadden we elkaar afgezien van korte beleefdheidsgesprekjes op onze verjaardagen en feestdagen nauwelijks gesproken.

‘Jullie leven van een studiebeurs,’ praatte ze me om. ‘Dan

sla je een gratis overnachting toch niet af?’

Elizabeth en ik hadden op het feestje amper een woord met elkaar gewisseld; er waren nog een paar andere stellen, allemaal met kleine kinderen, en Elizabeth en haar man Patrick waren bijna de hele tijd tevergeefs bezig geweest om hun zootje van vier maanden stil te krijgen. Ze kwamen als laatste aan en gingen als eerste weer weg.

Maar Margot had me van alles over Elizabeth verteld. Tijdens ons bezoekje aan Anchorage bracht Margot haar regelmatig ter sprake; ik kon me niet herinneren dat ze het ooit zoveel over andere vriendinnen had gehad. Ze onthulde vertrouwelijke dingen over Elizabeth, dingen die duidelijk niet voor mijn oren bestemd waren, dus ik luisterde aandachtig. Margot had blijkbaar het soort vriendschap met Elizabeth ontwikkeld dat ik uit romans en memoires kende en waar ik als kind en puber altijd innig naar verlangde, nog steeds eigenlijk, maar dat ik zelf nooit had gevonden, zelfs niet kortstondig – als twee vrouwen zo hecht bevriend zijn dat ze zich net zussen voelen, maar dan niet zoals Margot en ik, aangezien ons contact al bijna ons hele leven afstandelijk en spaarzaam is.

Margot is bijna vier jaar ouder dan ik, dus zij was al een puber toen ik nog een kind was, en op een gegeven moment ging ze het huis uit, naar de universiteit, en kwam ze alleen nog af en toe op bezoek. In de tijd dat we samen opgroeiden, in een fijne buitenwijk van Boston, voelde ik vaak de alledaagse speldenprikjes die een oudere zus haar jongere zusje moeiteloos kan toebrengen – ze hoefde maar met haar ogen te rollen, een bijtende opmerking te maken of juist te doen alsof ze me niet zag en hoorde, en dan had ik er nog dagen of zelfs jaren last van, telkens als ik eraan terugdacht. Als we een tweeling waren geweest, was het misschien niet eens zo anders gegaan. Voor haar was de wereld overzichtelijk en behapbaar; haar leven bestond uit een reeks lage drempeltjes waar ze makkelijk

overheen kon stappen. Ik had voortdurend het gevoel dat ik onder water werd gezogen en dan wist ik niet meer of ik naar de bodem of de oppervlakte zwom. Ik snakke naar adem. Daarom had ik mezelf de rol van luisteraar toebedeeld; ik wilde horen hoe anderen in het leven stonden in de hoop dat ik daarvoor steviger in het mijne zou komen te staan.

‘Trek je mond eens wat vaker open,’ had Margot me een keer toegebeten toen we nog op de middelbare school zaten. Haar vriendinnen waren die avond langgekomen om samen de laatste aflevering van *One Tree Hill* te kijken. Ik had meegekeken, op een kussentje op de grond zodat zij op de bank konden zitten. ‘Als je nooit wat zegt, denken mensen dat je dom bent.’

We hadden nooit de moeite genomen om de kloof tussen ons te dichten en elkaar op latere leeftijd beter te leren kennen, toen vier jaar niet meer zo’n groot verschil was. Ik wachtte af tot zij toenadering zou zoeken – dat was aan haar, vond ik, want ik was ervan overtuigd dat ik nooit zoveel impact op haar had gehad als zij op mij. Ze moest op de een of andere manier laten blijken dat ze me niet meer als een klein kind beschouwde, dat ik haar zus was en dat mijn leven haar interesseerde. Dat bleef uit, en zo kwam het dat we jaren later als volwassenen aan verschillende uiteinden van het land woonden en niet veel meer met elkaar gemeen hadden dan onze groenbruine ogen en een ouderlijk huis.

Margot was dol op Elizabeth, dat was wel te merken, al twijfelde ze soms of ze haar nou wel echt kende. Op een gegeven moment werd ik tijdens ons bezoek stikjaloers en raakte ik enigszins geobsedeerd door deze wildvreemde vrouw die in korte tijd de plek in Margots leven had ingenomen die tot dan toe leeg was gebleven. Als iemand die plek mocht vullen, dan was ik het, vond ik.

Ik besepte toen in Alaska en nu ik Margot aan de telefoon

had opnieuw dat ze mij alleen wist te vinden als ze ergens mee zat dat met Elizabeth te maken had.

‘Ik heb haar op die barbecue ontmoet,’ zei ik. ‘Met Patrick en hun kindje.’

‘Phin.’

‘O ja, Phin.’

‘Dat dacht ik dus ook. Elizabeth kon zich niet herinneren dat ze jou en Isaac had ontmoet, maar ik zou toch zweren dat ze er was die avond.’ Opnieuw zweeg Margot even. Op de achtergrond was het stil. Ik stelde me zo voor dat ze bij de crèche geparkeerd stond, met uitzicht op de besneeuwde bergtoppen, en de motor liet draaien om haar handen te warmen aan de kachel. In mijn hoofd was het daar altijd koud, maar het was half oktober en halverwege de middag, dus misschien stond de verwarming helemaal niet aan. Terwijl ik mijn ogen tegen de zon afschermdde en mijn telefoon uit de wind hield, stak ik het kruispunt tussen de flats voor bachelor- en masterstudenten over. Ik woonde in de laatste van de twee.

‘Sorry dat ik je hiermee lastigval,’ zei ze opnieuw. ‘Het is heel stom, maar ik zit er best wel mee in mijn maag.’

‘Wat is er dan?’

‘Elizabeth is weer zwanger. Twaalf weken.’

‘O.’ Ik wachtte tot ze verder zou gaan, maar het bleef stil. ‘Ik zit ook op twaalf weken.’

‘Nu al? Jeetje, ik dacht nog maar tien of elf.’

‘Nou ja, bijna twaalf. Over drie dagen.’

Ze ademde hoorbaar uit. ‘Oké, nou goed, ze is dus weer zwanger.’

‘Fijn – ik bedoel, wat fijn voor haar, toch? Maar het zal voor jou inderdaad niet makkelijk zijn, zo snel na...’

‘Nee, hoor, dat is het niet,’ zei ze. ‘Ik vind het helemaal niet erg dat ze zwanger is. Ik bedoel, ik ben oprecht blij voor Elizabeth, zoals ik ook oprecht blij ben voor jou. Ze had het precies

zo uitgekiend. Ze heeft haar spiraaltje er in de week dat Phin één werd uit laten halen en was meteen weer zwanger. Ze is niet eens ongesteld geweest.’

‘Weet ze wat er bij jou is gebeurd?’

‘Ja. Het was eigenlijk niet mijn bedoeling om het te vertellen, maar ik was zo moe dat ik onze wandeling moest afzeggen. Toen nodigde ze Nick en mij uit om te komen eten, maar daar had ik ook geen puf voor. Ik wilde niet dat ze zou denken dat ik boos op haar was, dus heb ik het maar verteld. Ze reageerde verrassend lief. Ze zette de volgende dag zelfs een pan linzensoep voor de deur. Dat had ik niet achter haar gezocht.

Ik ben blij dat ik het haar heb verteld,’ ging ze verder. ‘Dus daar ligt het niet aan. Het gaat me om de manier waaróp ze vertelde dat ze zwanger is. Het zit me veel meer dwars dan nodig.’

‘Wat zei ze dan?’

Op de achtergrond begon een kind te brullen, maar het hield al snel weer op.

‘Het was eigenlijk niet wat ze zei, maar wat ze níét zei waar ik moeite mee heb, geloof ik.’

Ik knikte en gaf haar de ruimte om verder te vertellen; ik was even vergeten dat ze me niet kon zien. In een draaikolk aan beelden en herinneringen probeerde ik me voor de geest te halen wat Margot zoal over Elizabeth had verteld, maar ik wist niet meer precies wat Margot rechtstreeks van Elizabeth had gehoord, wat zij uit hun gesprekken had afgeleid en wat ik er zelf bij had verzonnen.

Ik dacht het volgende te weten toen Margot me die dag belde en vroeg of ik nog wist wie Elizabeth was (al moest ik dat in de weken daarna allemaal grondig herzien naarmate Margot meer over haar vriendin te weten kwam en haar nieuw verworven kennis aan mij doorspeelde. Elizabeth had niet zozeer gelogen – nee, zo eenvoudig en misleidend was het niet

– maar ze had de feiten en haar zwakke plekken zorgvuldig verdraaid of verzwegen, op zo'n manier dat het léék alsof ze zich volledig openstelde, wat je nu eenmaal deed binnen een hechte vriendschap):

• • •

Margot en Elizabeth leerden elkaar kennen via Claire, een studiegenootje van Margot, die appte dat een vriendin van haar die ook geneeskunde had gestudeerd naar Anchorage ging verhuizen, waar Margot en Nick net een paar maanden woonden. *Zal ik haar jouw nummer geven?* schreef Claire, en Margot ging zonder aarzelen op het aanbod in. Toen ze merkte hoe blij ze werd van het idee dat ze straks misschien een vriendin in Anchorage zou hebben, besepte ze pas hoe eenzaam en geïsoleerd ze zich al begon te voelen in het door bossen en koud zeewater omgeven stadje. Tot dan toe was ze altijd verhuisd voor haar opleiding: haar bachelor deed ze in Hanover, haar master in Ann Arbor en haar specialisatie in Philadelphia, en daar werd ze telkens als vanzelf omringd door gelijkgestemden van dezelfde leeftijd die daar ook nieuw waren en aansluiting zochten. En hoewel ze niet had verwacht in Anchorage zo'n zelfde gemeenschap te treffen – ze was daar juist gaan wonen omdat het geen enkele link had met haar verleden – was ze toch teleurgesteld toen die er niet bleek te zijn.

Claire maakte al gauw een groepsapp aan waarin ze Margot en Elizabeth aan elkaar voorstelde, en stuurde Margot vervolgens apart een berichtje: *Elizabeth is niet per se een heel hartelijk iemand, dus ik weet niet of het zal klikken tussen jullie. Maar misschien ook wel, dus ik zou sowieso wat afspreken!*

Dat vond Margot niet zo leuk. Ze wou dat Claire dat had gestuurd vóór het voorstelappje, zodat ze om verdere toelichting had kunnen vragen en beter had kunnen inschatten of dit ie-

mand was met wie ze vriendschappelijk contact wilde leggen. Margot wist nog goed, tot haar lichte verontrusting, dat Claire het altijd met Jan en alleman aanlegde, zowel in romantische als platonische zin; in het tweede jaar was ze buiten de campus in een huis gaan wonen met een clubje meisjes die in Margots ogen stukken ordinaarder en gemener waren dan Claire zelf. Maar die appgroep was er nu eenmaal en aangezien Margot al langer in Anchorage woonde voelde ze zich verplicht om als eerste te reageren. Dus voor ze zich kon bedenken stuurde ze Elizabeth een privébericht om haar welkom te heten in het stadje en haar uit te nodigen om samen met haar man te komen eten.

Margot was verrast door het snelle antwoord dat ze van Elizabeth kreeg, met twee uitroeptekens en een lachende emoji, en de vrijdag daarop stonden Elizabeth en Patrick om iets over zeven op de stoep met roze tulpen en een fles malbec.

Ze waren nog maar net binnen toen Elizabeth ongevraagd haar instapschoenen uitdeed – Margot had precies dezelfde, maar dan in koffie- in plaats van kastanjebruin en twee maten kleiner, schatte ze – en zei: ‘Het voelt hier meteen als thuis, je ruikt ook gewoon dat er mensen wonen. Dat bedoel ik positief, trouwens. Bij ons thuis ruikt het naar afplaktape.’

‘Dank je wel,’ antwoordde Margot. ‘Ik weet het niet, hoor, we zijn er nog lang niet.’

Voor haar gevoel was het huis nog erg kaal en zagen de bank, boekenkast en lampen uit haar studentenkamer er in het volwassen huis een beetje puberaal uit.

‘Verder dan wij, in ieder geval,’ zei Patrick. ‘Wij gebruiken de verhuisdozen nog als bijzettafel.’

Het was geen briljante grap, en het was nauwelijks overdreven, maar toch deed het Margot goed dat er even gelachen werd. Niet lang daarna gingen ze eten, shakshuka met feta en knoflookbrood. Margot had de tafel al van tevoren gedekt met

stoffen placemats die ze nog maar een paar uur geleden bij de Target had gekocht. Ze hadden het er kort over hoe ze bevriend waren geraakt met Claire. Elizabeth biechtte op dat ze haar eigenlijk niet zo goed kende, ze hadden maar een paar vakken samen gevolgd, waardoor Margot zich gerustgesteld en ongeruster tegelijk voelde. Daarna viel Elizabeth stil, en de rest van de avond was zij de meest zwijgzame van de vier; haar blik was vaak vrij neutraal, waardoor Margot haar moeilijk te peilen vond. Ze zag er leuk uit, misschien was ze zelfs wel mooi te noemen, met een atletisch figuur, uitgesproken gelaatstrekken, groene ogen, zwart haar en een lichtbruine huid, bijna mediterraan. Vergeleken met haar voelde Margot zich bleek, klein en gewoontjes, en ze kreeg het gevoel dat Elizabeth haar niet mocht. Tijdens het etentje bleef Margot naar Elizabeths gezicht kijken, naar haar huid in de sfeerverlichting, en ze schaamde zich eigenlijk een beetje dat ze zo graag wilde weten wat voor genetische achtergrond ze had, waar ze tot haar frustratie niet uitkwam.

Patrick praatte daarentegen naar hartenlust en leek er helemaal geen moeite mee te hebben dat zijn verhalen soms net iets te lang duurden. Margot vond het fijn dat hij zo'n makkelijke prater was en zich ook tot haar richtte, niet alleen tot Nick. Patrick vertelde hoe hij op hun verhuisdag – met min vijftwintig graden de koudste dag van het jaar – in het donker drie gedaantes had zien staan die net monsters leken en even had gedacht dat hij gek was geworden, tot hij besepte dat het elanden waren, waarop Elizabeth zijn verhaal op een zachtaardige manier aanvulde: 'Het waren twee vrouwtjes en een jong, voor zover ik kon zien was er geen mannetje bij.' Het drong tot Margot door dat Elizabeth misschien niet zozeer afstandelijk was, maar gewoon verlegen.

Vanaf dat moment had Margot elke keer als Elizabeth haar mond opendeed het gevoel dat ze twijfelde hoeveel ze mocht

vragen of over zichzelf mocht vertellen, dus dat ze zich daarom in plaats van met eigen verhalen te komen maar aansloot bij die van Patrick. Haar complimenten over hun huis en het eten ('Hoe krijg je de korst zo knapperig en de binnenkant zo lekker klef?') leken door onzekerheid te worden ingegeven, alsof ineens tot haar doordrong dat ze al een tijdje niks had gezegd. Margot wist niet precies of dat betekende dat ze het niet meende, maar het maakte haar eigenlijk niet zoveel uit.

Margots theorie dat Elizabeth verlegen was werd onderuitgehaald toen er na een opmerking van Nick over de smeltende ijskappen een bedrukte stilte viel en Elizabeth plompverloren vroeg: 'Hebben jullie vloerisolatie?' Margot en Nick schudden hun hoofd en Elizabeth zuchtte – ze vond er duidelijk iets van. 'Als je vloer geïsoleerd is, trekt er minder warmte de grond in. Ik zou echt nooit een huis kopen zonder vloerisolatie, zeker niet hier. Het is duur, maar je kunt het eventueel zelf doen. Ik zou er eens goed over nadenken als ik jullie was.'

Na het etentje wist Margot eigenlijk niet meer wat ze van Elizabeth vond, en al helemaal niet wat Elizabeth van háár vond. De dagen daarna keek ze regelmatig even op haar telefoon, vertelde Margot me, omdat ze half had gerekend op een appje om te bedanken voor het etentje of om haar en Nick bij hen uit te nodigen. Toen dat uitbleef, was ze tot haar eigen verbazing een beetje in mineur.

Pas drie weken na het etentje, toen Margot het allang niet meer verwachtte, nodigde Elizabeth haar uit om samen te gaan wandelen. De uitnodiging was alleen voor Margot bestemd. *Ben je morgen vrij?* appte Elizabeth. *Er is een wandelroute in de buurt die ik graag eens zou lopen.* Margot ging gretig op het aanbod in, al werd ze ook zenuwachtig van het idee dat ze een-op-een met Elizabeth zou zijn. Ze had in geen jaren meer nieuwe vrienden gemaakt die iets met haar alleen wilden afspreken, geen etentje met Margot-en-Nick. Het was eerder niet tot haar

doorgedrongen hoe graag ze weer een vriendin voor zichzelf wilde. Ze had niks te klagen over haar huwelijk, maar ze vond het een fijn idee dat ze het bij Elizabeth kwijt zou kunnen als er wél iets was. Het voelde een beetje als een stiekem afspraakje, al was het tegelijkertijd volkomen onschuldig, alsof ze weer een klein kind was.

Op de wandelroute buiten de stad, aan de rand van de wildernis, richtten ze hun blik op het steile rotspad, niet op elkaar, waardoor ze allebei wat vrijer durfden te praten. Elizabeth praatte openhartig over de twijfels die ze had bij haar nieuwe huis en haar collega's in de private kinderkliniek in de stad, en terwijl ze de berg op wandelden, met prachtig uitzicht op de scherpe toppen van het Chugach-bos die met hen mee leken te stijgen, vertelde Margot hoe eenzaam ze zich voelde sinds ze van de verhuisstress af was en hoe incompetent ze zich voelde als ze in het ziekenhuis kinderen moest behandelen met aandoeningen waar ze nooit van had gehoord. Tegen het einde van de wandeling, toen hun spieren warm en ontspannen waren, liep ook het gesprek steeds soepeler en koken ze elkaar af en toe aan als er wat minder boomwortels en stenen op het pad lagen. Hoewel Margot nog steeds niet altijd wist hoe ze Elizabeths opmerkingen en stiltes moest interpreteren, was ze er wel zekerder van dat ze haar aardig vond en dat dat wederzijds was.

In het voorjaar werd Margot zwanger, en Elizabeth twee maanden later ook. Bij Margot en Nick lukte het al na twee keer, maar bij Elizabeth en Patrick had het acht maanden gekost. Elizabeth had zich zelfs al georiënteerd op vruchtbaarheidsbehandelingen; haar intakegesprek stond gepland voor de dag nadat haar test positief was. Als vriendinnen uit hun studietijd of collega-co-assistenten via Facebook of in een massa-BCC-mail aankondigden dat ze zwanger waren of net waren bevallen – dat leek wel een wekelijks terugkerend iets nu bijna

iedereen een specialisatie had afgerond en de dertig naderde – zeiden Elizabeth en Margot dat ze binnenkort ook aan kinderen wilden beginnen, maar ze hielden het altijd vaag. Geen van beiden had opgebiecht dat ze het eigenlijk al aan het proberen waren.

Toen Margot een buikje begon te krijgen ging ze samen met Elizabeth shoppen in de 5th Avenue Mall, het enige winkelcentrum van heel Alaska met een speciale winkel voor zwangerschapskleding. Ze betaalden elk de helft van een mooie jurk van zwart satijn die ze voor de kerstborrels op hun werk aan konden trekken. Elizabeth was zeven centimeter langer dan Margot en had bredere heupen en schouders, maar de jurk viel wijd genoeg om hun allebei goed te staan en ze konden hem met een ceintuur om de middel strakker of minder strak trekken.

Ik weet nog dat Margot een keer vertelde dat Elizabeth meer last had van haar zwangerschap. De eerste twintig weken was ze bijna dag en nacht misselijk. Ze was doodmoe, maar overdag slapen lukte niet en ook 's nachts had ze nog zoveel onrust in haar hoofd dat ze geen oog dichtdeed, dus ging ze in het holst van de nacht maar cornflakes eten (in de hoop dat ze die binnen zou houden) en een geel babydekentje zitten breien. In de zomer en het vroege najaar had ze alleen in die vroege ochtenduurtsjes even respijt van de zon, die voor haar gevoel nooit echt opkwam of onderging. Ze bleef net zo lang wakker tot het echt nacht werd. Rond een uur of zeven werd ze wakker van Patricks hand op haar schouder en bleek ze toch een paar uur te hebben geslapen, al voelde het maar als een paar seconden.

Het enige waar Elizabeth zich beter door ging voelen was wandelen. Later in het najaar, tegen de winter, toen het overdag ineens nog maar een paar uur licht was, ging Margot regelmatig bij Elizabeth langs, en dan liepen ze samen naar de plas in een park bij haar in de buurt. Sinds ze zwanger waren

hadden ze geen van beiden nog zin in de steile bergpaden buiten de stad waar ze eerder altijd gingen wandelen. Nu liepen ze liever een rondje om de plas, over het verharde pad, zodat ze nog steeds uitzicht hadden op de bergen en het zoute water konden ruiken maar ook binnen twintig minuten lopen bij een van hen thuis of in het ziekenhuis konden zijn. Elizabeth bracht altijd een pakje crackers mee voor het geval ze het zuur kreeg. Door het lopen, de kou en hun gesprekken werd Elizabeth even afgeleid van haar misselijkheid en het aftellen tot de volgende echo.

‘Misschien ben ik nog helemaal niet klaar voor een kind,’ zei ze meerdere keren. ‘Of ben ik überhaupt geen geschikte moeder. Misschien is dit wel het domste wat ik ooit heb gedaan.’

Margot wist nooit zo goed wat ze moest zeggen als Elizabeth dat soort opmerkingen maakte, dus zei ze niet veel, maar soms vertelde ze wel wat ze zelf spannend vond aan haar zwangerschap of dat ze wat meer afstand voelde tussen haar en Nick en dat ze bang was dat hij minder van haar zou houden als de baby er eenmaal was, al dakte ze meestal aan in hoeverre dat haar echt bezighield.

In de maanden dat ze allebei zwanger waren had Elizabeth het tijdens hun wandelingen om de plas regelmatig over haar verleden met Patrick, alsof ze haar eigen verhaal afspeurde naar het antwoord op een vraag die ze niet goed onder woorden kon brengen. Margot vond Elizabeth en Patrick leuk samen – of in ieder geval niet vervelend. Patrick kapte Elizabeth nooit af. Als Elizabeth Patricks anekdotes verbeterde of verduidelijkte deed ze dat nooit op een kattige manier. Ze schonken altijd eerst de ander bij en dan pas zichzelf. Margot zocht naar signalen dat er op de achtergrond ruzies speelden, maar Elizabeth sprak nooit een kwaad woord over Patrick of hun huwelijk.